

Lahden yhteiskoulun lukion Yhteiskunta- ja talouslinjan pääsykoe 22.4.2024 klo 8.30-10.00

Ohjeistus:

- Tehtävät 1 (monivalinnat) ja 2 (essee) vastataan eri konseptipapereille. Kirjoita nimesi molempiin konseptipapereihin.
- Monivalintatehtävissä on vain yksi oikea vastaus. Oikea vastaus 0,5 pistettä, väärä vastaus – 0,5 pistettä ja tyhjä vastaus 0 pistettä. Monivalintatehtävän kokonaispistemäärä on vähintään 0 pistettä.
- Kokeen maksimipistemäärä on 12 pistettä. Hakijan saama **kokonaispistemäärä** jaetaan kahdella, jolloin saadaan yhteishakuun lisättävät pisteet (maksimipisteet 6).
- Kokeesta saa poistua aikaisintaan klo 9.00. Kaikki koepaperit palautetaan kokeen valvojalle.

Tehtävä 1. Monivalintatehtävät (Oikea vastaus 0,5 p., väärä vastaus – 0,5 p. ja tyhjä vastaus 0 p.)

Pisteytys: (12 X 0,5 P → YHT 6 P)

1. Vuonna 2024 pidettiin presidentinvaalit. Presidentin tärkein tehtävä on johtaa ulkopoliitikkaa. Tämän ohella presidentti esimerkiksi

- A) allekirjoittaa eduskunnan säätämät lait.
- B) päättää työmarkkinaneuvotteluista.
- C) johtaa EU-politiikkaa.
- D) päättää valtion budjetista.

2. Kuka tahansa voi tehdä rikosilmoituksen. Jos poliisi kokee rikoksen tapahtuneen, asia etenee esitutkintaan.

- A) Esitutinnan aikana syyttäjä päättää mahdollisesta syytteestä.
- B) Esitutinnan jälkeen syyttäjä päättää mahdollisesta syytteestä.
- C) Esitutinnan jälkeen asia etenee käräjäoikeuden käsittelyyn.
- D) Esitutinnan aikana syytetty pidätetään karkaamisen estämiseksi.

3. Tällä hetkellä erityisesti rakennusalalla on paljon työttömyyttä. Mistä työttömyyden lajista rakennusalalla on juuri nyt kyse?

- A) rakennetyöttömyys
- B) suhdannetyöttömyys
- C) kausityöttömyys
- D) kitkatyöttömyys

4. Uusi rajalaki lähti lausuntokierrokselle maaliskuussa 2024. Sen alkuperäisenä tarkoituksena on
- A) torjua välineellistetty maahanmuutto.
 - B) mahdollistaa raja-aidan rakentaminen.
 - C) vähentää rajavartioiden työvuoroja.
 - D) estää lakot satamissa, toisin sanoen lähellä Suomen merirajoja.
5. Suomessa on ollut paljon lakkoja kevään aikana. Millä nimellä kutsutaan monia kevään lakkoja?
- A) yleislakko
 - B) poliittinen lakko
 - C) italialainen lakko
 - D) istumalakko
6. Kesäkuussa järjestetään EU-vaalit. Kuinka monen vuoden välein EU-vaaleja järjestetään?
- A) 2 vuoden
 - B) 4 vuoden
 - C) 5 vuoden
 - D) 6 vuoden
7. Mikä seuraavista vaihtoehdoista on eduskunnan tehtävä?
- A) Toimeenpanna lait.
 - B) Hyväksyä valtion budjetti.
 - C) Johtaa EU-politiikkaa.
 - D) Valvoa presidenttiä.
8. Mikä seuraavista ei liity sijoittamiseen?
- A) Likviditeetti
 - B) Korkoa korolle -ilmiö
 - C) Finanssibitti
 - D) Hajauttaminen
9. Huhtikuun aikana Suomessa on keskusteltu rikollisoikeudellisen vastuun ikärajasta. Mikä on rikosoikeudellisen vastuun ikäraja Suomessa?
- A) Alaikärajaa ei ole.
 - B) 13-vuotta
 - C) 15-vuotta
 - D) 18-vuotta
10. Viime viikolla Suomen hallitus piti niin sanotun kehysriihen. Hallitus ehdottaa yleisen arvonlisäveron nostamista. Kuinka suureksi yleinen arvonlisävero on nousemassa hallituksen ehdotuksen mukaisesti?
- A) 20 prosenttiin
 - B) 24 prosenttiin
 - C) 25,5 prosenttiin
 - D) 27,5 prosenttiin

11. Ostat tuotteen suomalaisesta verkkokaupasta, mutta tuote ei ollutkaan sopiva. Kuinka pitkä palautusaika on verkkokaupasta ostetulla tuotteella?

- A) Tuotteella ei ole palautusoikeutta.
- B) 7 vuorokautta
- C) 14 vuorokautta
- D) 1 kuukausi

12. Mikä on lukumäärältään suurin Suomessa asuva vähemmistöryhmä?

- A) saamelaiset
- B) romanit
- C) suomenruotsalaiset
- D) venäläiset

Tehtävä 2.

Essee (Vastaa eri konseptille kuin tehtävä 1)

Pisteytys: (YHT 6 P)

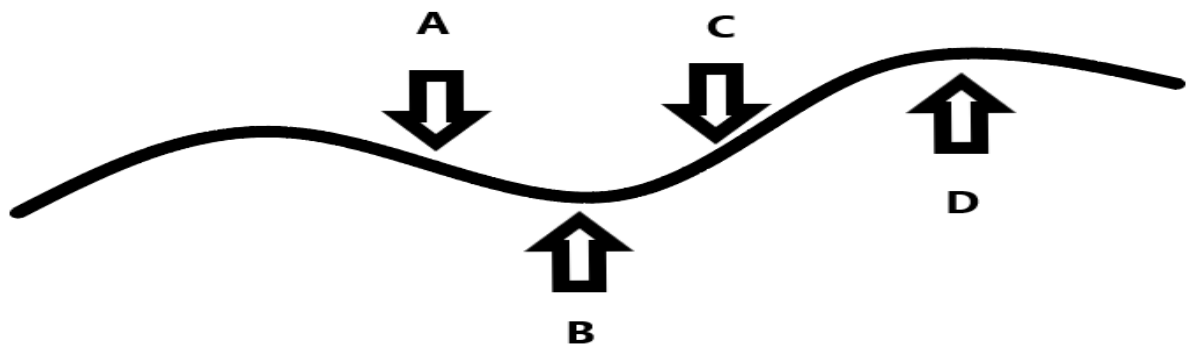
Kuvio 1. Talouskasvun voimakkuuden vaihtelusta käytetään nimitystä suhdannevaihtelu. Kuviossa on kuvattuna suhdannevaihteluiden eri vaiheet.

A= Laskusuhdanne (taantuma)

C= Noususuhdanne

B= Matalasuhdanne (lama)

D= Korkeasuhdanne

- Millaisia taloudellisia vaikutuksia nousu- ja laskusuhdanteilla on kotitalouksille, yrityksille ja valtiolle?

Pisteytys. Jokaisesta alakohdasta: kotitalous, yritys ja valtio voi saada enintään 2 pistettä, yhteensä 6 P